

—*Quina mena de grans molíeu?*

—Ordi, moresc, fajol, faves, mill, sègol... Això era per la ramaderia. El que més molíem era blat per fer pa.

—*La farina de blat devia sortir barrejada?*

—No ho creguis. La feiem tan pura com la que es fa ara. T'explicaré com ho logràvem. Es posava el blat en uns dipòsits molt grans, dels dipòsits passava a la màquina de purgar, que el deixava net, el despuntava i treia l'orb que hi havia. D'aquí passava a una altra màquina que en dèiem el «bassé» i quedava completament net d'altres grans, vessots, nielles, terra, pedres, etc. i llest per a moldre. Mecànicament passava a les moles després d'haver anat a parar a uns altres dipòsits. La farina sortia barrejada i passava pel torn per la seva classificació. Fèiem sis menes de farina; extra (flor de farina) que servia pels pastissers; primera i segona per fer pa; terceres, quartes, prims i segó gros (la pell del blat) per la ramaderia. Cal fer constar que tot aquest procés es feia amb la mateixa aigua, ja que les màquines estaven una per sota de l'altra i així l'aigua sempre tenia la força necessària per a fer-les moure.

—*El blat que molíeu, de qui era?*

—A part de les 3.000 quarteres de gra que molíem pels particulars, el meu pare comprava unes 2.000 quarteres de blat a l'any i d'ell en fèiem les farines que ja he esmentat. Tant el blat com altra mena de gra dels pagesos, l'anàvem a buscar i tornar a casa seva una vegada fet farina.

—*Només molíeu el gra que hi havia a Centelles?*

—No. També els pagesos de Figueró, Aiguafreda, Tagamanent, Sant Martí de Centelles i Sant Miquel d'Aspersis eren clients del molí de les Canes.

—*Quant costava el moldre?*

—El blat cinc rals els cent quilos, i l'altre gra tres rals també els cent quilos.

—*I una quartera de blat quant valia?*

—Al voltant de les dinou pessetes.

—*Tenia feina tot l'any aquest molí?*

—Feina sí. Però tots els anys, durant els mesos d'estiu, mancava l'aigua i el molí quedava parat. Quan això succeïa, els nostres clients o bé nosaltres mateixos el portàvem amb carro a Vic un dissabte (dia de mercat) i el dissabte següent recollíem la farina, o sigui que el carro anava carregat tant a l'anada com a la tornada.

—*Heu treballat en algun altre molí abans de venir a Santa Eulàlia?*

—Sí. L'any 1910 vaig anar a la farinera de l'Humet de Vic. Vaig treballar-hi un any. La força motriu era elèctrica i jo era el maquinista. La capa-